

APROBAT

Vicepreședinte al Consiliului Economic de pe lângă Prim-Ministru,

Ministru al Economiei și Infrastructurii

Serghei RAILEAN

---

data 27 iulie 2020

FOAIE DE PARCURS

pentru impulsionarea procesului de digitizare a economiei naționale și dezvoltare a comerțului electronic

În contextul crizei pandemice COVID2019 și a necesității identificării unor noi rezerve de creștere a activității economice și comerciale pentru producătorii de bunuri și furnizorii de servicii din Republica Moldova, precum și pentru facilitarea interacțiunii la distanță între Guvern, comunitatea de afaceri și consumatori, Ministerul Economiei și Infrastructurii a efectuat o analiză a constrângerilor imediate și a identificat măsurile stimulatorii stringente, ce au drept **scop impulsionarea procesului de digitizare a economiei naționale și dezvoltarea comerțului electronic**.

Astfel, se constată câteva blocuri de probleme, pentru depășirea cărora se cer acțiuni imediate și mobilizarea, atât a eforturilor Guvernului, cât și ale sectorului privat și ale partenerilor de dezvoltare:

1. Nivel de informare scăzut în mediul întreprinderilor mici și mijlocii, despre oportunitățile oferite de comerțul on-line pentru accesarea directă și rapidă a consumatorilor de bunuri și servicii, respectiv – un nivel scăzut de investiții în această ramură a economiei;
2. Constrângeri și insuficiență de informare privind metodele de interacțiune la distanță Guvern/Business/Consumatori;
3. Proceduri vamale și fiscale mult prea complexe și descurajatorii pentru promovarea eComerțului și eExporturilor;
4. Competiție lentă și insuficiență de oferte pentru serviciile de procesare a plăților online, în special pe dimensiunea eExporturi;
5. Piață subdezvoltată de curierat și nivel scăzut de utilizare a oportunităților oferite de sectorul poștal – atât pentru comerțul intern, cât și pentru comerțul internațional.

Mediul de afaceri din țară este afectat de pe urma limitărilor impuse pe perioada crizei pandemice, dar și se confruntă cu deficiențe în accesarea clienților și partenerilor săi prin rețelele tradiționale existente de distribuție. În aceste condiții, posibilitățile de a atinge noi cote de vânzări prin intermediul Internetului, magazinelor on-line și platformelor on-line dedicate, obțin o importanță deosebită.

Baza legală este suficientă privind desfășurarea comerțului electronic în Republica Moldova, iar cele peste 400 de companii locale, care deja fac uz de instrumentele digitale, au demonstrat pe perioada de criză că au fost cel mai bine adaptate. Îmbunătățirea legislației în domeniu – rămâne a fi în obiectiv și expertiza necesară în acest sens va fi mobilizată.

Comunitatea IT din țară este una foarte competitivă și poate oferi soluțiile tehnologice necesare, peste 80% din produsele și serviciile celor cca. 550 de companii IT rezidente a Moldova IT Park fiind orientate la export - pe cele mai dezvoltate piețe. Utilizatorul final din țară are acces la una din cele mai dezvoltate rețele de comunicații electronice din lume, ca și consumatorii de pe majoritatea piețelor țintă pentru mărfurile și serviciile dezvoltate în Republica Moldova. Consumatorul nostru este familiarizat cu soluțiile digitale și peste 75% din populație folosește Internetul, alfabetizarea digitală este una din cele mai avansate, accesul la rețea este omniprezent - atât la rețele de fibră optică, cât și la Internetul mobil: peste 98% de localitățile din țară au prezență la punct fix de acces la fibră optică și peste 98% este acoperirea localităților cu Internet mobil de înaltă capacitate.

Aceste precondiții trebuie luate rapid în calcul de întreaga societate, pentru a da un nou imbold consumului intern de mărfuri și servicii, dar și pentru promovarea exporturilor prin instrumente digitale.

În scopul prioritizării și structurării acțiunilor sale, precum și în scopul obținerii unor rezultate tangibile și a unui efect economic pozitiv, Ministerul inițiază următoarele acțiuni, ce ar stimula interacțiunea digitală Guvern-Business (G2B), Business-Business (B2B), Business-Consumator (B2C), grupate pe 4 **obiective**:

- 1) **Facilitarea interacțiunii la distanță și promovarea serviciilor digitale pentru mediul de afaceri;**
- 2) **Stimularea utilizării comerțului electronic de către companii și consumatori;**
- 3) **Simplificarea procedurilor vamale la exportul on-line și stimularea serviciilor poștale și de curierat;**
- 4) **Promovarea și atragerea în țară a platformelor naționale și internaționale de comerț electronic**

Nr.	Acțiuni	Sub-acțiuni	Termeni de realizare	Parteneri de implementare	Argumentare și note de progres
Obiectiv 1. Facilitarea interacțiunii la distanță și promovarea serviciilor digitale pentru mediul de afaceri					
1.	Analiza constrângerilor și elaborarea unui set de măsuri pentru asigurarea acceptării necondiționate de către autoritățile publice,	Organizarea ședințelor cu partenerii de implementare în vederea identificării constrângerilor	August 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Cancelaria de stat	Deși documentele semnate cu semnătura electronică avansată calificată au valoare juridică ca și documente pe suport de hârtie, semnate cu semnătura olografă, conform dispozițiilor art.5 alin.(2), art.13 alin.(1), (4) și

	persoanele juridice de drept public și privat, persoanele fizice, a documentelor și semnăturilor electronice, în conformitate cu prevederile Legii nr.91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic	1.2. Elaborarea măsurilor și validarea acestora	Septembrie 2020	Agenția de Guvernare Electronică Autoritățile administrației publice Persoanele juridice de drept public și privat	(5) și art.14 din Legea nr.91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, se atestă în interacțiunea dintre autoritățile publice și persoanele fizice și juridice, precum și dintre persoanele juridice, situați, când nu se acceptă documentul semnat electronic, fiind cerută prezența fizică și perfectarea documentelor doar cu aplicarea semnăturii olografe. Astfel, nu este valorificat potențial enorm de eficientizare a interacțiunilor cu statul și dintre persoane juridice, iar în contextul unor crize de genul celei pandemic, aceasta poate duce la constrângeri serioase pentru activitatea de întreprinzător.
		1.3. Asigurarea promovării la avizare de către CS a proiectului de lege elaborat de către SIS, care transpune Regulamentul eIDAS al UE (servicii de încredere pe piața unică) și abrogarea Legii nr.91/2014	Noiembrie 2020		
2.	Stimularea conectării la Serviciul guvernamental de plăți MPay a tuturor prestatorilor de servicii publice administrative	2.1. Organizarea ședinței cu AGE în vederea discutării constrângerilor existente	August 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Agenția de Guvernare Electronică Autoritățile administrației publice	Hotărârea de Guvern nr. 280 din 24.04.2013 a obligat autoritățile publice centrale subordonate Guvernului să înceapă utilizarea Serviciul MPay până la data de 1 decembrie 2018. Cu toate acestea, multe servicii încă nu au fost conectate la MPay. Adicional, multe servicii ale altor autorități nu au fost conectate, deși Hotărârea de Guvern încurajează acest lucru.
		2.2. Analiza executării de către toate entitățile prestatoare de servicii publice a recomandărilor din raportul Curții de Conturi privind utilizarea Serviciului MPay	Septembrie 2020		
3.	Facilitarea implementării soluțiilor de achitare MPay prin serviciile de internet banking pentru persoanele juridice	3.1. Organizarea ședinței comune cu AGE, BNM, Asociația băncilor pentru discutarea constrângerilor normative și promovarea soluțiilor	August 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Agenția de Guvernare Electronică Ministerul Finanțelor Sectorul bancar Banca Națională a Moldovei Tekwill	Deși au fost dezvoltate mai multe servicii electronice pentru antreprenori, inclusiv posibilitatea de a solicita acte permissive prin intermediul unui ghișeu unic electronic, antreprenorii nu au posibilitatea să achite taxele pentru acte permissive prin intermediul serviciului de internet banking. Astfel, nu este valorificat suficient potențialul de optimizare a interacțiunii G2B
		3.2. Examinarea posibilităților de integrare a serviciilor fintech alternative cu MPay	August 2020		

4.	<p>Analiza măsurilor de identificare la distanță a persoanelor, alternative utilizării semnăturii electronice avansate calificate, pentru interacțiunea, care nu implică risc sporit, dintre persoanele fizice și persoanele juridice cu instituțiile statului, operatorii de telefonie mobilă, inclusiv în scopul obținerii semnăturii mobile, precum și în scopul interacțiunii cu băncile, prestatorii de servicii de plată nebankari (la stabilirea relațiilor de prestare a serviciilor de plată), alți agenți economici.</p> <p>Promovarea acceptării și utilizării semnăturilor electronice (simple, avansate necalificate sau avansate calificate) pentru autentificare și interacțiune la distanță</p>	4.1. Identificarea măsurilor de identificare la distanță, alternative utilizării semnăturii electronice avansate calificate și de promovare a acceptării și utilizării semnăturilor electronice (simple, avansate necalificate sau avansate calificate) pentru autentificarea și interacțiunea la distanță	August 2020	<p>Serviciul de Informații și Securitate</p> <p>Agenția de Guvernare Electronică</p> <p>Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor</p> <p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>Deși documentele semnate cu semnătura electronică avansată calificată au valoare juridică ca și documente pe suport de hârtie, semnate cu semnătura olografă, conform dispozițiilor art.5 alin.(2), art.13 alin.(1), (4) și (5) și art.14 din Legea nr.91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, în anumite cazuri de interacțiuni dintre autoritățile publice și persoanele fizice și juridice, precum și dintre persoanele juridice, nu se acceptă astfel de document, fiind cerută prezența fizică, identificarea persoanei la fața locului și perfectarea documentelor doar în formă scrisă cu aplicarea doar a semnăturii olografe. Astfel nu este valorificat potențial enorm de eficientizare a interacțiunilor cu statul și dintre persoane juridice, iar în contextul pandemiei, aceasta poate duce și la constrângeri serioase pentru activitatea de întreprinzător</p>
		4.2. Promovarea la avizare a proiectului de lege elaborat de către SIS care transpune Regulamentul eIDAS al UE (servicii de încredere pe piața unică) și abrogarea Legii nr.91/2014	Noiembrie 2020	<p>Autoritățile administrației publice</p> <p>Prestatorii de servicii de plată</p> <p>ATIC</p> <p>Alte părți interesate</p>	
5.	<p>Analiza constrângerilor și inițierea măsurilor pentru facilitarea implementării serviciilor de înregistrare la distanță a afacerilor, inclusiv a modificărilor în statutul de înregistrare și de lichidare a afacerilor</p>	5.1. Organizarea ședinței comune cu ASP în vederea identificării constrângerilor și implementării soluțiilor	August 2020	<p>Ministerul Economiei și Infrastructurii</p> <p>Agenția Servicii Publice</p> <p>Agenția Guvernare Electronică</p>	<p>Înregistrarea afacerilor și simplificarea procedurilor conexe cu acest serviciu sunt cruciale în dezvoltarea mediului de afaceri și atragerea investițiilor străine. Există un potențial enorm și o necesitate stringentă de digitizare deplină în acest sens, în special accentuată de criza pandemică</p>
		5.2. Elaborarea propunerilor privind modificarea cadrului normativ (Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali)	Octombrie 2020		

6.	Elaborarea măsurilor de excludere a procedurii implicite de eliberare a deciziilor, certificatelor, extraselor, actelor permissive pe suport de hârtie, în rezultatul prestării serviciilor publice administrative	6.1. Identificarea în comun cu AGE a prevederilor normative relevante și elaborarea proiectului de modificare	Septembrie 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Agenția de Guvernare Electronică Agenția Servicii Publice	Autoritățile publice au toate resursele tehnologice și suport legal pentru eliberarea actelor permissive și deciziilor rezultate din prestarea serviciilor publice administrative doar în format electronic, care pot fi accesate oricând și de oricine, iar solicitarea acestora pe suport pe hârtie ar fi justificat doar în anumite cazuri, când acestea ar putea fi solicitate de instituții străine. Mai mult ca atât, această practică, aplicată pe perioada de carantină pandemică, a reprezentat o constrângere pentru comunitatea de afaceri.
7.	Evaluarea respectării cadrului normativ privind excluderea obligativității aplicării ștampilei umede pe documente și întreprinderea măsurilor ce se impun	7.1. Evaluarea cadrului normativ relevant	August 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Ministerul Justiției	Obligativitatea aplicării ștampilelor de către persoanele juridice a fost exclusă în anul 2016. Cu toate acestea, pe alocuri, în relațiile cu instituțiile publice și alte persoane juridice, se solicită aplicarea ștampilei, ceea ce creează impedimente majore
		7.2. Modificarea cadrului normativ relevant pentru excluderea mențiunii „pentru ștampilă” (situații financiare, rapoarte de specialitate ș.a.)	Octombrie 2020		
8.	Lansarea unor acțiuni de recunoaștere și garantare de către prestatorul de servicii de certificare acreditat în RM, a certificatelor semnăturilor electronice avansate calificate, eliberate de prestatorii de servicii de încredere calificați din țările UE, în conformitate cu prevederile art.6 lit. b) din Legea nr.91/2014	8.1. Identificarea măsurilor necesare de recunoaștere a certificatelor semnăturilor electronice avansate calificate, eliberate de prestatorii de servicii de încredere calificați din țările UE. Lansarea de către STISC a negocierilor directe cu prestatori de servicii de certificare din UE	August 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Serviciul de Informații și Securitate I.P. STISC Alți prestatorii de servicii de certificare acreditați	Garantarea de către prestatorii de servicii de certificare, acreditat în RM, a certificatelor emise în UE ar crea un potențial enorm de atragere a investițiilor din spațiu EU în Moldova și ar reduce din constrângerile investitorilor străini ce deja operează în RM. În același timp, acest proces ar fi facilitat de armonizarea legislației interne cu Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului, din 23 iulie 2014, privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE
		8.2. Participarea SIS și STISC în proiectul pilot EU4Digital privind recunoașterea certificatelor eliberate în țările EaP cu extindere ulterioară asupra țărilor UE	Semestrial		

9.	Elaborarea și promovarea amendamentelor la legislația privind protecția datelor cu caracter personal	9.1. Ședință de lucru cu MJ, CNPDCP în vederea discutării constrângerilor și oportunității de promovare a proiectului de lege	August 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Ministerul Justiției Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal Asociațiile oamenilor de afaceri	Anumite norme din Legea 133/2011 sunt apreciate ca depășite și nu se mai aplică în statele membre UE, fiind înlocuite prin Regulamentul (UE) 2016/679 (GDPR). Regulamentul respectiv urmează să fie transpus în legislația națională. Procesul acesta ar putea dura o perioadă mai lungă de timp, fiind unul foarte complex și contestat de părțile vizate, iar intrarea în vigoare va lua și mai mult timp. Între timp, necesitatea digitalizării mai multor procese și dezvoltarea comerțului electronic este stringentă. Prin urmare, este imperativ de operat modificări urgente la cadrul legal existent în vederea excluderii blocajelor în dezvoltarea afacerilor, care nu există în cadrul legal UE nou (GDPR) și în special: - modificarea definiției consimțământului subiecților datelor cu caracter personal ca fiind orice manifestare de voință liberă, specifică, informată și lipsită de ambiguitate a subiectului de date personale prin care acesta acceptă, printr-o declarație sau printr-o acțiune fără echivoc, ca datele personale care îl privesc să fie prelucrate, - excluderea obligativității generale și nediferențiate a notificării prelucrării datelor cu caracter personal autorităților (CNPDCP), după cum prevede GDPR.
		9.2. Înaintarea propunerilor de amendamente legislative, în vederea eliminării constrângerilor din procesul digitalizării afacerilor și în mod special – de desfășurare a comerțului electronic	Septembrie 2020		
Obiectiv 2. Stimularea utilizării comerțului electronic de către companii și consumatori					
10.	Susținerea digitalizării ÎMM prin oferirea suportului informațional, consultativ și financiar, primordial - pe sectoarele strategice și cu potențial sporit de eExport	10.1. Implementarea de către ODIMM a Programului de digitalizare a ÎMM-urilor (acțiuni de vizibilitate și promovare, instruire antreprenorială, suport financiar)	Pe durata programului	Ministerul Economiei și Infrastructurii ODIMM Moldova IT Park	ODIMM dezvoltă un Program de digitizare a ÎMM-urilor, care cuprinde o serie de acțiuni primordiale în acest sens. O serie de companii rezidente a Moldova IT Park și-au prezentat deja disponibilitatea de a veni cu instruire și suport pentru ÎMM-uri, alte inițiative similare

		10.2. Facilitarea de către ODIMM a interacțiunii IMM-urilor cu Moldova IT park	Pe durata programului		sunt derulate pe baze private sau în cadrul unor proiecte. Accentul urmează a fi pus pe soluții tehnologice și suport oferit de companii IT din țară.
11.	Dezvoltarea unei platforme online de facilitare a cooperărilor de afaceri	11.1. Inițierea unui dialog cu partenerii externi ai RM de suport pentru crearea unei platforme digitale naționale pentru producătorii autohtoni de bunuri și servicii	Decembrie 2021	Ministerul Economiei și Infrastructurii ODIMM	Promovarea online este foarte accesibilă, însă în avalanșa de oferte, mulți producători locali rămân neobservați. Acest instrument ar trebui să integreze și să readreseze solicitările la magazinele virtuale ale producătorilor locali. Totodată, pentru producătorii mici, care nu pot întreține magazine online private, platforma ar trebui pe viitor să le ofere soluții intermediare de comercializare a produselor și serviciilor. Obiectivul major ar fi un produs informatic bine recunoscut și cu brand-ing de țară. Crearea funcționalităților de promovare a ofertelor destinate pentru doamne, tineri, persoane în vârstă, grupuri dezavantajate, inclusiv prin antreprenorialul social.
		11.2. Elaborarea conceptului Platformei web	Decembrie 2021		
		11.3. Contractarea serviciilor de elaborare a platformei web	Decembrie 2021		
		11.4. Lansarea Platformei web	Decembrie 2021		
12.	Elaborarea materialelor informaționale și a unui modul de instruire on-line privind digitalizarea IMM	12.1. Realizarea unei analize a necesităților IMM privind suportul informațional necesar dezvoltării afacerii pe online, a produselor și serviciilor IT de care ar avea nevoie	Septembrie 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii ODIMM Moldova IT Park Tekwill	Lipsa unui tablou clar și sistematizat despre pașii necesar de întreprins pentru a digitaliza vânzările, descurajează antreprenorii. Mai mult ca atât, instruirile realizate de ODIMM pentru IMM-uri, sunt incomplete în situația de astăzi, fără un modul privind comerțul on-line. Dezvoltarea Academiei Virtuale a Antreprenorilor (AVA) - o platformă necesară pentru antreprenori în vederea accesului și dezvoltării capacităților antreprenoriale la distanță
		12.2. Elaborarea modului de instruire și colaborarea cu Tekwill - module de instruire	Septembrie 2020		
		12.3. Lansarea de către ODIMM a modului de instruire	Octombrie 2020		
13.	Fortificarea protecției consumatorului în contextul comerțului electronic	13.1. Îmbunătățirea cadrului normativ privind comerțul electronic în vederea protecției consumatorului	Octombrie 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Agenția pentru Protecția Consumatorului și	Ridicarea gradului de informare a consumatorilor, dar și protecția drepturilor lor este o acțiune inedită, la care este nevoie de implicarea întregii comunități. Lansarea unor acțiuni de sensibilizare și informare a consumatorilor/utilizatorilor serviciilor de plată pentru ridicarea gradului de

		13.2. Realizarea de către APCSP a campaniei de informare „e-Comerțul tău”	Semestrial	Supravegherea Pieței	încredere în tranzacțiile online/serviciile de plată electronice, specificul e-comerțului, drepturile și obligațiile vânzătorilor și cumpărătorilor/utilizatorilor serviciilor de plată, metode de protecție și mecanisme de suport online și off-line pentru tranzacțiile electronice. Întreprinderea acțiunilor de sensibilizare ajustate pentru tineri, persoane în etate, persoane dezavantajate privind avantajele economiei digitale și posibilităților de auto-angajare și inițiere afacerilor în acest domeniu.
14.	Crearea instrumentelor financiare de susținere și a mecanismelor de promovare a inovației digitale și a startup-urilor tehnologice pe diferite verticale ale economiei naționale	14.1. Finalizarea avizării, definitivarea și promovarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.77/2016	August 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Moldova IT Park ODIMM Tekwill	Crearea și implementarea unui Fond de susținere și a mecanismelor de promovare a inovației digitale și a startup-urilor tehnologice este o componentă indispensabilă a ecosistemului digital din țările dezvoltate. Republica Moldova are deja implementate numeroase elemente necesare în acest sens, iar evoluția sectorului IT din ultimii 3 ani o demonstrează cu succes. Pentru a obține acel efect multiplicator necesar, tehnologiile avansate trebuie susținute să fie acceptate în diverse verticale economice și să contribuie la creșterea eficienței economice.
		14.2. Elaborarea proiectului HG pentru aprobarea Regulamentului Fondului de susținere a inovației digitale și startup-urilor tehnologice	Octombrie 2020		
15.	Elaborarea unor măsuri de stimulare fiscală a comerțului electronic și estimarea impactului bugetar al acestora	15.1. Analiza experienței internaționale și elaborarea măsurilor de politică fiscală, cu estimarea impactului acestora	Septembrie 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Ministerul Finanțelor Serviciul Fiscal de Stat Banca Națională a Moldovei	Trecerea la comerțul electronic implică costuri considerabile pentru agenții economici. În același timp, ponderea comerțului electronic în totalul comerțului este infimă. Prin urmare, stimulentele fiscale, astfel precum reducerea TVA în cazul plăților electronice prin internet, nu ar prezenta riscuri majore pentru veniturile bugetare, dar ar putea contribui serios la legalizarea unor segmente întregi de activitate comercială. Dacă direcționate către consumatori, facilitățile ar putea crește considerabil cererea pentru comerț electronic.
		15.2. Organizarea ședinței comune cu MF și SFS, BNM pentru discutarea măsurilor de politică fiscală și integrarea acestora în cadrul normativ	Septembrie 2020		

16.	Efectuarea unei analize privind costurile de elaborare și mentenanță a unui magazin on-line, inclusiv care țin de administrarea fiscală, reglementări de incorporare a serviciilor de plăți, metodele de stabilire a comisioanelor și garanțiilor pentru acestea	16.1 Efectuarea analizei privind compararea costurilor identificate cu cele din alte țări și punerea acestor date la dispoziția părților interesate	Septembrie 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii ODIMM Moldova IT Park ATIC Prestatorii de servicii de plată Banca Națională a Moldovei Ministerul Finanțelor	Informația este vitală pentru antreprenori și le va permite să facă o planificare eficientă, va contribui la educarea unui nou segment de consumatori de aceste servicii și creșterea vânzărilor producătorilor autohtoni.
		16.2. Elaborarea măsurilor de accesarea a acestor servicii și reducerii costurilor în acest sens	Septembrie 2020		
17.	Efectuarea unei analize privind constrângerile și costurile pentru persoanele fizice în efectuarea plăților electronice și transferurilor P2P	17.1. Organizarea ședinței de lucru cu partenerii de implementare privind discutarea oportunităților	August 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Banca Națională a Moldovei Ministerul Finanțelor Asociația Băncilor din Moldova Prestatorii de servicii de plăți	Comisioanele, restricțiile și constrângerile în utilizarea conturilor bancare și efectuarea plăților electronice de către cetățeni, inclusiv în calitate de consumatori, descurajează dezvoltarea plăților electronice și comerțului electronic. Măsurile imediate în acest sens sunt necesare
		17.2. Efectuarea analizei cu propunerea măsurilor de optimizare costurilor	Septembrie 2020		
		17.3. Ajustarea cadrului normativ	Octombrie 2020		
18.	Realizarea unui catalog al furnizorilor locali de soluții IT pentru comerț electronic	18.1. Elaborarea Chestionarului	Iulie 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Moldova IT Park ATIC Tekwill ODIMM	Informația va facilita contactele B2B și va ridica gradul de încredere al potențialilor beneficiari în ofertele de soluții tehnologice
		18.2. Call – rezidenții Moldova IT park în vederea validării soluțiilor	Iulie 2020		
		18.3. Elaborarea Catalogului	Iulie 2020		
		18.4. Actualizarea periodică a Catalogului	Semestrial		
		18.5. Punerea acestor date la dispoziția părților interesate	Semestrial		

19.	Identificarea măsurilor de stimulare a ofertei prestatorilor de servicii de plăți pentru a susține producătorii autohtoni în eforturile de migrare on-line	19.1. Organizarea ședinței de lucru cu BNM și Asociația băncilor în vederea discutării măsurilor de stimulare a ofertei prestatorilor de servicii de plăți	August 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Prestatorii de servicii de plată (bănci, nebanca) Banca Națională a Moldovei	Există o slabă informare și lipsă de încredere din partea antreprenorilor față de corectitudinea aplicării comisioanelor pentru serviciile de plăți, în special internaționale, percepute pentru tranzacțiile cu cardul - între 2% și 3,5%, la care se adaugă depozitele de asigurare de până la 20%, comisioanele de procesare, taxe de chargeback, taxele lunare și anuale, etc. Explicarea acestor costuri, dar și stimularea competiției pe această piață de servicii de plată va facilita procesul, chiar și în cazul unei piețe mici sau a măsurilor prudențiale exagerate. De asemenea, accesul la elemente de infrastructură necesară, cum ar fi bancomate în fiecare localitate, ar facilita accesul comunităților la noi servicii cashless.
20.	Elaborarea unui număr de modele de afaceri cu comerț electronic și solicitarea ofertelor băncilor pentru prestarea serviciilor de plăți electronice, inclusiv a tuturor comisioanelor și condițiilor aplicate	20.1. Sistematizarea și valorificarea ofertelor băncilor comerciale din RM pentru afaceri de e-comerț	August 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Banca Națională a Moldovei Asociațiile de business	Condițiile și comisioanele solicitate de băncile din Moldova pentru comerțul electronic sunt considerate exagerate. Cu toate acestea, nu există date agregate și transparente în acest sens. Mai mult ca atât, alte comisioane aplicate persoanelor fizice și juridice pot descuraja considerabil efectuarea plăților electronice. Solicitarea ofertelor pentru astfel de servicii de la bănci și publicarea acestora ar putea avea următoarele beneficii: responsabilizarea băncilor în oferirea unor condiții mai avantajoase pentru astfel de servicii, stimularea competiției dintre bănci, identificarea soluțiilor de reducere a costurilor, precum și a oportunității intervenției statului prin reglementare. (MAIB, Fincombank, Victoriabank și MICB au deja lansate aceste oferte).
		20.2. Elaborarea unui număr de indicatori despre alte costuri ale serviciilor bancare relevante comerțului electronic și promovării plăților electronice	Septembrie 2020		
		20.3. Solicitarea și publicarea datelor colectate de la fiecare bancă	Octombrie 2020		
21.	Identificarea constrângerilor și elaborarea unui set de măsuri pentru facilitarea plăților fără numerar	21.1. Organizarea ședințelor de lucru comune în vederea identificării constrângerilor	August 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Banca Națională a Moldovei	Ponderea plăților electronice economia Republicii Moldova este relativ mică în comparație cu situația din alte țări dezvoltate. Mai mulți factori cauzează această situație, care se regăsesc de partea atât de partea recipientelor

		21.2. Elaborarea măsurilor și proiectului de modificare a actelor normative	Septembrie 2020 – februarie 2021	Ministerul Finanțelor Agenția de Guvernare Electronică	de plăți, cât și de partea plătitorilor. Plățile electronice, printre alte efecte pozitive, contribuie direct la reducerea ponderii economiei informale și reducerea riscului de răspândire a infecției. MF a elaborat un proiect de modificare a legislației pe partea fiscală, urmează de clarificat stadiul acestuia. Subiectul este abordat în cadrul Consiliului Național de Plăți
22.	Susținerea dezvoltării sistemelor alternative de plăți electronice, încurajarea și consultarea comunității Fintech locale	Analiza ofertelor alternative de plăți, stimularea și valorificarea ofertelor operatorilor de plăți non-bancari (BPay, Tango etc.)	Decembrie 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Banca Națională a Moldovei Agenția de Guvernare Electronică Sectorul bancar și nebancar ATIC, Tekwill	Un sistem alternativ de plăți ar putea fi creat prin reutilizarea infrastructurilor existente: sistemul automatizat de plăți interbancar (SAPI), sistemul informațional a Ministerului Finanțelor și utilizarea Serviciului Guvernamental de Plăți (MPay) și asigurarea unei interacțiuni deschise și echilibrată cu MPAY pentru alți furnizori PSP / eMoney
23.	Analiza oportunității dotării tuturor beneficiarilor de plăți sociale cu carduri bancare și promovarea utilizării plăților electronice de această categorie de persoane, inclusiv automatizarea anumitor plăți, precum achitarea serviciilor comunale on-line	23.1. Ședință de lucru cu parteneri de implementare	August 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Casa Națională de Asigurări Sociale Banca Națională a Moldovei Ministerul Finanțelor Poșta Moldovei	Mai multe persoane potențial beneficiare a plăților electronice, nu dispun de conturi bancare și carduri bancare. Încasarea plăților sociale în numerar este costisitoare și consumatoare de timp, atât pentru prestatorii de astfel de servicii, cât și pentru beneficiari. Adicional, acestea prezintă riscuri majore de răspândire a infecției în rândurile celor mai vulnerabile categorii ale populației. În acest sens, răspândirea serviciilor on-line și conturilor bancare ar crea oportunități suplimentare pentru noi grupuri sociale, a căror expunere la riscurile pandemice trebuie redusă
		23.2. Analiza datelor CNAS și propunerea soluțiilor	August 2020		
		23.3. Examinarea posibilităților de stimulare a extinderii elementelor de infrastructură necesară în mediul rural	Martie 2021		
Obiectiv 3. Simplificarea procedurilor vamale la exportul on-line și stimularea serviciilor poștale și de curierat					
24.	Identificarea constrângerilor și aplicarea măsurilor ce se impun pentru dezvoltarea competiției pe segmentul comunicațiilor poștale și de	24.1. Efectuarea analizei în vederea identificării constrângerilor și promovării măsurilor relevante	Decembrie 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii ANRCETI Operatorii poștali	Tarifele poștale aplicate de agenții poștali alternativi sunt foarte înalte, iar competiția reală pe piața de livrare a trimiterilor poștale internaționale lipsește. De exemplu: DHL pentru un colet de 0.5 kg percepe 1058 lei,

	curierat, ca element indispensabil comerțului electronic și promovare a eExporturilor				Unipost Express - 2299 lei, iar „Poșta Moldovei” – 100 lei (tarif orientat la cost, accesibil și justificat economic, dar slab popularizat și slab utilizat, datorită barierelor vamale existente.
25.	Obținerea de către operatorul poștal național a licenței pentru servicii de monedă electronică, integrarea serviciilor de plată și oferirea de servicii de eWallet antreprenorilor și clienților	25.1. Asigurarea conformării operatorului poștal național cu cerințele BNM, pentru obținerea licenței	Februarie 2021	Ministerul Economiei și Infrastructurii Poșta Moldovei	Va facilita accesul potențialilor comercianți la servicii de plată competitive, ținând cont de faptul, că infrastructura poștală este înalt ramificată, Poșta Moldovei este deja conectat la instrumentele internaționale de plată și poate dezvolta servicii conexe pentru exportatori. Fără a perturba competiția pe această piață, prin măsuri de stimulare și suport, Î.S. Poșta Moldovei, care are statut de operator poștal universal și este parte a sistemului Uniunii Poștale Universale, va fi crescut la nivel de companie lider și ghișeu unic la promovarea eExporturilor
26.	Aprobarea unei declarații vamale cu un set redus de date pentru a fi utilizată în cazul trimiterilor poștale internaționale cu valoarea intrinsecă <_ 1 000 EUR (atât în cazul furnizorului de serviciu poștal universal desemnat ÎS Poșta Moldovei, cât și furnizorilor de servicii poștale deschise concurenței)	26.1. Elaborarea și aprobarea proiectului de ordin privind procesarea electronică a trimiterilor poștale internaționale	Iunie 2021	Ministerul Economiei și Infrastructurii Serviciul Vamal Serviciul Fiscal de Stat Poșta Moldovei Prestatorii de servicii poștale	Se vor elimina duplicarea procedurilor cu CN23 și se vor reduce costurile de administrare, iar oficiile poștale vor deveni mai accesibile pentru agenții economici ce operează cu exporturi online. În prezent, SFS recunoaște doar declarația vamală în detaliu, iar prin declarația poștală CN23 deja se colectează o serie de date esențiale. Armonizarea lor ar oferi agentului economic exportator posibilitatea de economisi timp la completare și de a servi ca bază pentru mai multe operațiuni, inclusiv de a-și restitui TVA la exportul produselor. Este o practică general acceptată și operatorii poștali ce sunt parte la Convenția UPU deja facilitează acest proces

27.	Dezvoltarea SIIV „ASYCUDA World” și integrarea modulelor SI al Poștei Moldove și curierat rapid	27.1.Organizarea ședințelor de lucru cu partenerii de dezvoltare (USAID) privind identificarea surselor de finanțare	Decembrie 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Serviciul Vamal Poșta Moldovei	Upgrade la Asycuda 4.3 este la faza finală de implementare și va oferi posibilitatea persoanei fizice/juridice să completeze personal online declarația unică (poștală/vamală) CN23 pe interfață CDS, eliminând plățile pentru serviciile brokerilor vamali. La moment, sistemul informațional poștal nu este interoperabil cu sistemul informațional vamal (declarațiile poștale și declarațiile vamale se prezintă separat pe suport de hârtie, deși sunt în mare parte comparabile și integrabile on-line). Tergiversarea acestei soluții duce la dublarea mai multor procese la obținerea declarației vamale prealabile și optimizarea proceselor legate de expedierea coletelor.
		27.2. Elaborarea specificațiilor tehnice a modulului	Martie 2021		
		27.3. Integrarea în SIIV „ASYCUDA World” a modulului „ASYPCD-eCN23” (Asycuda Postal Customs Declaration) și interconectarea acestuia cu modulul sistemului informațional al Poștei Moldovei - Customs Declaration System (CDS), pentru a oferi posibilitatea persoanei fizice/juridice să completeze online declarația unică (poștală/vamală) CN23 pe interfață CDS	Septembrie 2021		
		27.4.Integrarea în SIIV „ASYCUDA World” a modulului de declarare destinat furnizorilor de servicii poștale (curieratului rapid) și interconectarea cu sistemele operaționale ale acestora	Septembrie 2021		
28.	Obținerea statutului de Agent Economic Autorizat pentru simplificări vamale (AEOC) de către Poșta Moldovei și alți operatori interesați	28.1. Depunerea setului de documente de către operatorul poștal în vederea obținerii statutului de agent autorizat.	Martie 2021	Ministerul Economiei și Infrastructurii Poșta Moldovei	Statutul dat va permite operatorilor poștali național să contribuie la simplificarea procedurile vamale pentru potențialii săi clienți, orientați la export on-line la un ghișeu unic – pe teritoriul oficiilor poștale (inclusiv – până la nivel de raion).

29.	Obținerea licenței de Broker Vamal de către ÎS Poșta Moldovei și alți furnizorii de servicii poștale deschise concurenței. Ajustarea actelor normative privind activitatea brokerului vamal și a specialistului în domeniul vămuirii pentru simplificarea acestor proceduri și facilitarea exporturilor on-line	29.1. Organizarea ședinței de lucru cu partenerii de implementare în vederea identificării pașilor necesari în acest sens	Octombrie 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Ministerul Finanțelor Serviciul Vamal Poșta Moldovei Agenția Servicii Publice	Statutul dat va permite operatorului poștal național să contribuie la simplificarea procedurile vamale pentru potențialii săi clienți, orientați la export on-line la un ghișeu unic – pe teritoriul oficiilor poștale (inclusiv – până la nivel de raion).
		29.2. Elaborarea și promovarea proiectului de ajustare a cadrului normativ privind activitatea brokerilor vamali (după necesitate)	Februarie 2021		
30.	Automatizarea procesării vamale a coletelor în Centrul republican de prelucrare a poștei	30.1. Modernizarea și dotarea corespunzătoare a infrastructurii utilizate la procesarea coletelor, inclusiv operaționalizarea scannerelor vamale	Martie 2021	Ministerul Economiei și Infrastructurii Poșta Moldovei Serviciul Vamal	Infrastructura tehnologică depășită și lipsa automatizării la etapa procesării coletelor, reduce atractivitatea acestui serviciu și descurajează clienții, iar controlul vamal manual și lipsa echipamentelor de scanare la centrele de prelucrare a poștei extind durata de procesare
		30.2. Implementarea și dezvoltarea Sistemelor de evidență a informațiilor despre trimerile poștale internaționale	Septembrie 2021		
31.	Aprobarea cerințelor pentru crearea Zonei de Control Vamal (spații amenajate) al Trimerilor Poștele Internaționale	31.1. Identificate și consultarea cerințelor	Decembrie 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Serviciul Vamal	
		31.2. Elaborarea proiectului HG	Martie 2021		
32.	Eliminarea taxei de 0,1 % pentru procedurile vamale la exportul mărfurilor prin intermediul trimerilor poștale internaționale	32.1. Organizarea ședințelor de lucru în vederea eliminării divergențelor	Septembrie 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Ministerul Finanțelor Serviciul Vamal	
		32.2. Elaborarea și promovarea modificărilor în cadrul normativ (Legea nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal)	Octombrie 2020		

33.	Inițierea unui dialog cu autoritățile vizate pentru reducerea sau eliminarea taxelor locale, pentru operatorii de platforme de comerț electronic	33.1. Organizarea ședințelor de lucru cu APL	Octombrie 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii APL Primăria Municipiului Chișinău	Dezicerea de anumite taxe locale pentru operatorii de platforme de comerț electronic, cel puțin pentru perioada de lansare a afacerii sau maturizare a acesteia, ar stimula noi operatori și ar contribui la scalarea acestui sector economic
		33.2. Analiza oportunității de modificare a legislației	Ianuarie 2021		
34.	Inițierea unui studiu strategic privind dezvoltarea eComerțului în Republica Moldova, atragerea expertizei internaționale și implementarea de bune practici la scară națională în domeniul eComerțului	34.1. Identificarea partenerilor și lansarea Studiului	August 2020	Ministerul Economiei și Infrastructurii Comunitatea partenerilor de dezvoltare și oamenilor de afaceri	Pentru termen mediu și lung, este necesară lansarea unor studii mai profunde și dezvoltarea unui model durabil de politică publică pentru stimularea eComerțului, care s-ar derula în paralel cu pachetul de măsuri imediate
Obiectiv 4. Promovarea și atragerea în țară a platformelor naționale și internaționale de comerț electronic					
35.	Negocieri directe cu platformele internaționale și regionale de comerț electronic, precum Amazon, eMag, Rozetka, etc., pentru a se extinde în RM sau a accepta agenți economici din RM în calitate de furnizori	35.1. Lansarea corespondenței oficiale	Februarie 2021	Ministerul Economiei și Infrastructurii Operatorii de servicii de comerț on-line	Acest obiectiv este foarte complex, dar cel mai important din perspectiva factorului extern. Accesul la canalele internaționale de marketing și rețelele logistice sunt cea mai mare provocare, dar și cea mai mare oportunitate pentru eExport. Prioritar ar fi conectarea producătorilor locali la platformele eMag/Romania și Rozetka.ua/Ucraina, dat fiind proximitatea, simplitatea interconexiunilor logistice și volumul pieței de consumatori ce ar deveni accesibil pentru producătorii autohtoni. Măsurile stimulatorii pentru extinderea infrastructurii logistice, negocierile la cel mai înalt nivel, suport producătorilor locali să accedă în aceste rețele – sunt doar câteva din acțiunile necesare.
		35.2. Videoconferințe, call-uri	Martie-aprilie 2021		
		35.3. Negocierea și semnarea acordurilor, memorandumurilor de înțelegere	Septembrie 2021		
36.	Atragerea prestatorilor internaționali de servicii de plăți electronice pentru a se	36.1. Negocieri cu PayPal și alți prestatori de nivel internațional	Aprilie 2021	Ministerul Economiei și Infrastructurii	Acest obiectiv mai puțin depinde de deschiderea autorităților, ci de dimensiunea pieței și a numărului de potențiali utilizatori.

	extinde în RM sau a accepta agenți economici din RM în calitate de furnizori	36.2. Extinderea serviciilor de plată electronice în comerț internațional	Iulie 2021	Banca Națională a Moldovei Operatori de servicii de plăți electronice	Totuși, pornind de la premisa că acest lucru va avea un impact serios asupra extinderii oportunităților de comerț on-line, inițierea acestui dialog poate duce la identificarea unor măsuri de stimulare și încurajare a desfășurării operațiunilor în țara noastră de către operatori gen Revolut, PayPal, Stripe.
37.	Sprijinirea inițiativelor private sau a sectorului asociativ, care și-a anunțat disponibilitatea de a contribui la promovarea comerțului electronic, cum ar fi Tekwill, Artcore, ZipHouse, Simpals, Elefant, etc. Consultări periodice pe agenda eEconomie și eComerț cu mediul de afaceri și sectorul asociativ	37.1. Negocierea și semnarea acordurilor de cooperare/ memorandumurilor de înțelegere	Semestrial	Ministerul Economiei și Infrastructurii Consiliul Economic Sectorul Asociativ Partenerii de dezvoltare	Suținerea inițiativelor private și a mediului asociativ vor amplifica vizibilitatea acestor programe și vor crește șansele rezultatului scontat.